

Ekonomikas ministrija

Atbalsts 2021.-2027.gadam

Ilze Indriksone

2023. Gada 3. marts

Finansē
Eiropas Savienība

Finansē
Eiropas Savienība
NextGenerationEU

2027
Nacionālais
attīstības plāns

Ekonomikas ministrija

ES Finansējums EM prioritātēm

DIGITĀLĀ
TRANSFORMĀCIJA

183,5
M EUR

50,1
M EUR

Finanšu instrumenti
digitalizācijai

40
M EUR

Atbalsts procesu
digitalizācijai

45,4
M EUR

Jaunu produktu un
pakalpojumu izstrāde

30
M EUR

Digitālo prasmju
attīstība

18
M EUR

EDIC un reģionālo
centru izveide

PRODUKTIVITĀTE

543,6
M EUR

109,7
M EUR

Atbalsts MVK
uzņēmējdarbības attīstībai
(inkubācija, eksports,
komercializācija)

205
M EUR

Atbalsts P&A jaunu
produktu, tehnoloģiju un
pakalpojumu izstrādē

228,9
M EUR

Finanšu instrumenti P&A
un MVK attīstībai

NEVIENLĪDZĪBAS
MAZINĀŠANA

205,5
M EUR

42,9
M EUR

Zemu īres mājokļu
pieejamība

21,7
M EUR

Vides pieejamība

60,9
M EUR

Sociālo mājokļu
pieejamība

80
M EUR

Industriālie parki

ENERGOEFEKTIVITĀTE

673,1
M EUR

230,5
M EUR

Energoefektivitāte
dzīvojamās ēkās

173,5
M EUR

Energoefektivitāte
valsts ēkās

80
M EUR

Pārvades, sadales tīklu
modernizācija

189,1
M EUR

Energoefektivitāte
uzņēmējdarbībā

**Industriālie
parki
Latvijas
reģionos**

Ekonomikas ministrija

ATBALSTS NACIONĀLAS NOZĪMES INDUSTRIĀLAJIEM PARKIEM

80 milj. EUR (AF)
190 milj. EUR (ERAF)

Komersanti
Pašvaldības, pašvaldības
dibināts sabiedrības
vai pašvaldības
kapitālsabiedrība
Starptautiski atzīts
industriālais operators

AF MK Noteikumi
apstiprināti MK
2022.gada oktobrī

Projektu
atlases
noslēgums

Janvāris

Februāris

Marts

Aprīlis

Maijs

Jūnijs

Jūlijs

Augusts

Septembris

Oktobris

Novembris

Decembris

2023

Attiecināmās izmaksas - investīcijas:

- ✓ Industriālo teritoriju attīstība, industriālo pieslēgumu ierīkošana un to saistītās jaudas palielināšana (t.sk. siltumapgāde, ūdens un kanalizācija, elektrība, gāze)
- ✓ Pievedceļu atjaunošana vai ierīkošana pie industriālajām teritorijām, kā arī komercdarbības mērķiem paredzēto ēku un to saistītās infrastruktūras attīstīšana
- ✓ 20 milj. EUR projekti - < 4-6 parki
- ✓ Atbalsta intensitāte: 45-100%

ERAF
Noteikumi
apstiprināti
MK

ERAF
pieejams
komersantiem
2024.gadā

Ekonomikas ministrija

Investīciju fonds

152,3 EUR (VB)
+ 70 milj. EUR (VB)

Vidējie un lielie komersanti

altum

LIAA
Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia

Aizdevums ar kapitāla atlaidi

Kapitāla atlaide - līdz 30% no projekta attiecināmām izmaksām, bet ne vairāk kā 10 milj. EUR, nepārsniedzot pieļaujamo atbalsta intensitāti

Attiecināmās izmaksas:

- ✓ **Projektā ieguldījumu apjoms vismaz 10 milj. euro**
- ✓ Atbalstu piešķir eksportspējīgiem uzņēmumiem ar augstu eksporta potenciālu un prioritārajos investīciju sektoros (piemēram, zināšanu ietilpīga bioekonomika, biomedicīna, mobilitāte utml.)
- ✓ Ieguldījumi jaunos pamatlīdzekļos (ražošanas un tehnoloģiskajās iekārtās, datorprogrammēšanas iekārtās un palīgiekārtās) kā arī ēkās un būvēs

MK
Noteikumi
apstiprināti
MK

Projektu
atlase

Janvāris

Februāris

Marts

Aprīlis

Maijs

Jūnijs

Jūlijs

Augusts

Septembris

Oktobris

Novembris

Decembris

2023

Ekonomikas ministrija

Iespējas industriālo parku attīstības programmas finansējuma palielināšanai

- ➔ Pārskatīt finansējumu teritoriālās attīstības programmās un pārdalīt uz industriālo parku programmu
- ➔ Samazināt no katras ANM fonda programmas (kopējais ANM fonda finansējums ir 1,82 mljrd EUR) ~ 3% un pārdalīt uz industriālo parku programmu
- ➔ Rast risinājumu no valsts budžeta palielināt industriālo parku programmas finansējumu

**Uzņēmējdarbības vides
veicināšanas programmas
Latvijas reģionos**

Ekonomikas ministrija

Atbalsts digitālajai transformācijai 183,5 milj. EUR

Digitālā brieduma tests

Digitālās attīstības ceļa karte
ar priekšnosacījumiem atbalsta saņemšanai

KOMERSANTA ĪSTENOTAIS DIGITĀLĀS TRANSFORMĀCIJAS PROJEKTS

ATZINUMS: Par digitālās ceļa kartes
priekšnosacījumu izpildi

ATBALSTS

- ✓ **EDIC atbalsta programma** - 18 milj. EUR
- ✓ **Atbalsts procesu digitalizēšanai** - 40 milj. EUR
*Grants līdz 5000 EUR un līdz 100 000 EUR
(EDIC tests + atzinums)*
- ✓ **Aizdevumi ar kapitāla atlaidi** - 45 milj. EUR
Kapitāla atlaide līdz 35% (EDIC tests + atzinums)
- ✓ **Apmācības programma** - 30 milj. EUR
(EDIC tests + atzinums)
- ✓ **Atbalsts pētniecībai** - 45 milj. EUR

Sasniedzamie rezultāti uz 2026. gadu:

Novērtēti vismaz 7000 uzņēmumi

Granti peocesiem > 200 uzņēmumiem

Apmācīti > 4200 uzņēmumu darbinieku

Aizdevumi > 130 uzņēmumiem

Atbalsta
sniedzējs:

Nozaru
asociācijas

Statuss: Pirmās 3 jau ir pieejamas
Pārējās 2 - pieejamas ar 2023.gada III.ceturksni

Ekonomikas ministrija

Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde un attīstība RIS3 jomās

• Pētniecības projektiem 184 milj. EUR

Digitalizācijas risinājumi 45,5 milj. EUR

Zaļie risinājumi 40 milj. EUR

Nozares pētījumi 98,5 milj. EUR

• Sadarbības veicināšana 14.2 milj. EUR

(t.sk., Apvārsnis Eiropa un ESA)

MVU

Lielie komersanti

Pētniecības un zināšanu
izplatīšanas organizācijas

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Attiecināmās izmaksas, *granti*:

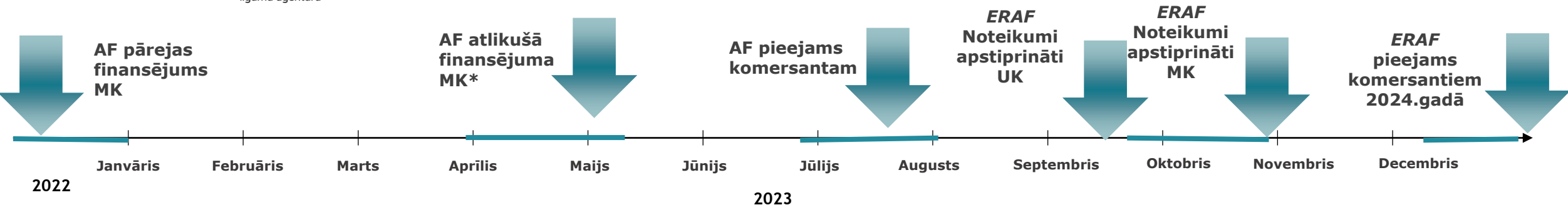
Jaunu un tirgū neesošu produktu vai pakalpojumu izstrāde:

- ✓ Tehniski ekonomiskā priekšizpēte
- ✓ Rūpnieciskie pētījumi
- ✓ Eksperimentālā izstrāde

Attiecināmās izmaksas starptautiskajā sadarbībā:

- ✓ Mārketinga izmaksas
- ✓ Tirgus izpēte
- ✓ Dalības maksas starptautiskajās sadarbības platformās
- ✓ Dalību starptautiskajās izstādēs ārvalstīs
- ✓ Izmaksas, kas saistītas ar Eiropas Klasteru ekselences iniciatīvas novērtējuma saņemšanu

Pētniecībai - 25% līdz 80%, Sadarbības veicināšanai – 85%

Ekonomikas ministrija

TŪRISMA PRODUKTU ATTĪSTĪBA - KLASTERI

**6,525 milj. EUR
(ERAF)**

Komersanti (MVU)

LIAA
Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia

Attiecināmās izmaksas:

- ✓ Projekta vadība
- ✓ Jaunu tūrisma produktu izstrāde
- ✓ Praktisko un tematisko apmācību organizēšana
- ✓ Tirgus izpēte
- ✓ Vizītes pie ārvalstu partneriem
- ✓ Dalība starptautiskās izstādēs
- ✓ Mārketinga aktivitātes
- ✓ Dalība starptautiskos konkursos
- ✓ Iesaiste starptautiskās sadarbības platformās un organizācijās

Iespējamie veidi:

- Ģeogrāfiskie** sadarbības tīkli
Tematiskie sadarbības tīkli
- Darījumu tūrisms
 - Veselības tūrisms
 - Kultūras un radošo industriju tūrisms
 - Dabas tūrisms

Viens projekts: 740 625 EUR (95% ERAF līdzfinansējums)

Janvāris

Februāris

Marts

Aprīlis

Maijs

Jūnijs

Jūlijs

Augusts

Septembris

Oktobris

Novembris

Decembris

2023

MK Noteikumi
apstiprināti MK

Klasteru atlase

Pieejams komersantam

Ekonomikas ministrija

ATBALSTS MVU INOVATĪVAS UZŅĒMĒJDARBĪBAS ATTĪSTĪBAI

**74,35 milj. EUR
(ERAF)**

**MVU
Fiziskas personas
Biedrības**

LIAA
Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia

Atbalsta veidi:

- **Biznesa inkubācija**
 - ✓ kopstrādes telpas, atbalsts telpu nomai
 - ✓ atbalsts materiāliem, izejvielām, iekārtām
 - ✓ atbalsts pakalpojumiem (grāmatvedība, mārketing, prototipēšana)
- **Atbalsts ārvalstu tirgu apgūšanai**
 - ✓ dalība izstādēs, konferencēs, kontaktbiržās u.c.
 - ✓ eksporta konsultācijas
 - ✓ preču zīmes un dizainparauga izstrāde/reģistrēšana
 - ✓ produktu/pakalpojumu pielāgošana ārvalstu tirgiem
 - ✓ stendu uzstādīšana/transportēšana
 - ✓ starptautisku konferenču un izstāžu organizēšana Latvijā RIS3 jomā
- **Nodarbināto apmācības**
 - ✓ apmācību programmas, kas vērsta uz uzņēmējdarbības un inovāciju attīstību
 - ✓ uzņēmējdarbību veicinoši pasākumi

Grants no 5 tūkst. EUR līdz 200 tūkst. EUR ar atbalsta intensitāti līdz 85%

**MK Noteikumi
apstiprināti MK**

Pieejams komersantam

Janvāris

Februāris

Marts

Aprīlis

Maijs

Jūnijs

Jūlijs

Augusts

Septembris

Oktobris

Novembris

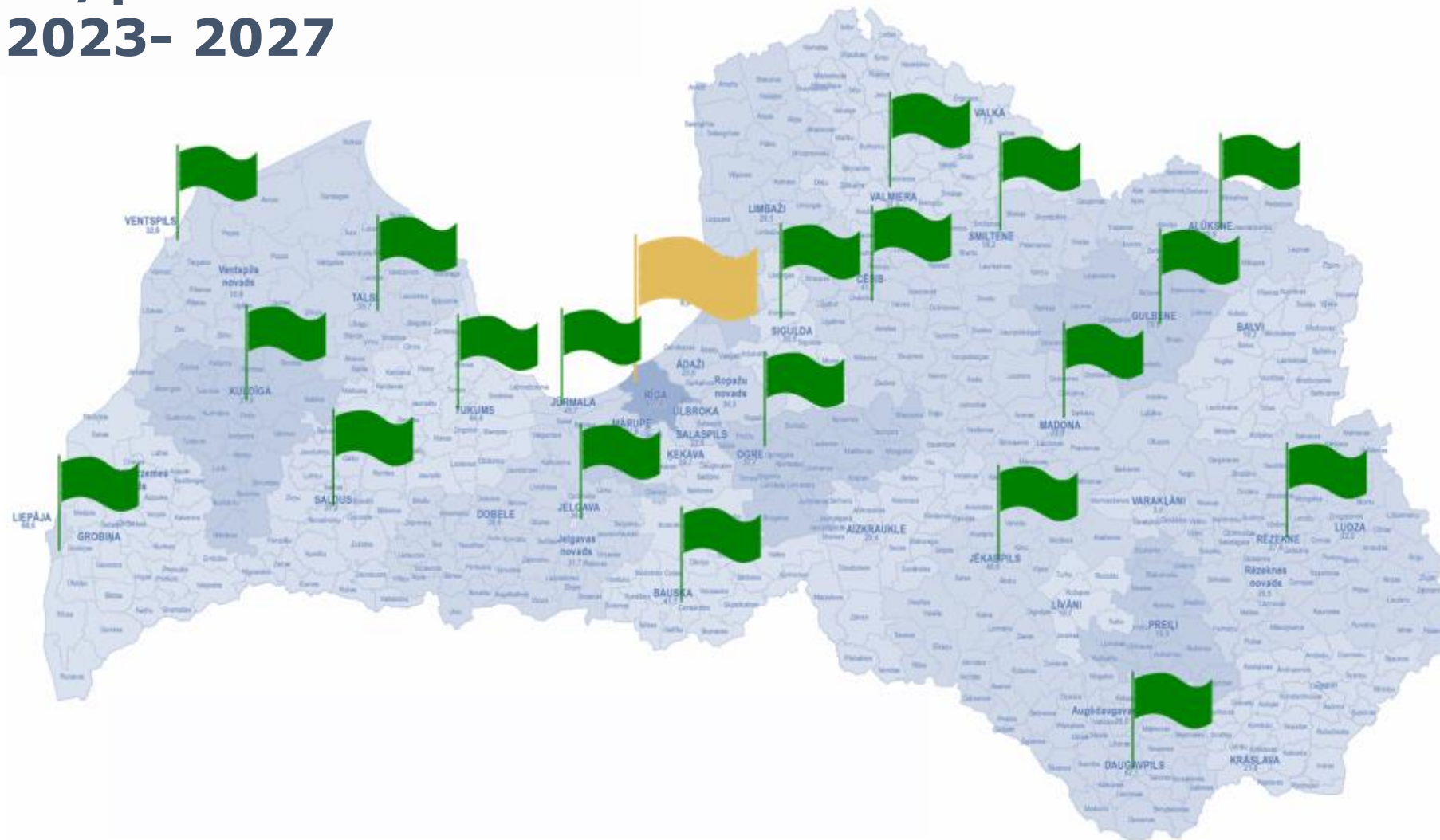
Decembris

2023

LIAA biznesa inkubatori/pārstāvniecības 2023- 2027

Ekonomikas ministrija

Ekonomikas ministrija

ATBALSTS TEHNOLOĢIJU PĀRNESES SISTĒMAS PILNVEIDOŠANAI

26,9 milj. EUR
(ERAF)

MVU, lielie komersanti
Fiziskas personas
Pētniecības organizācijas

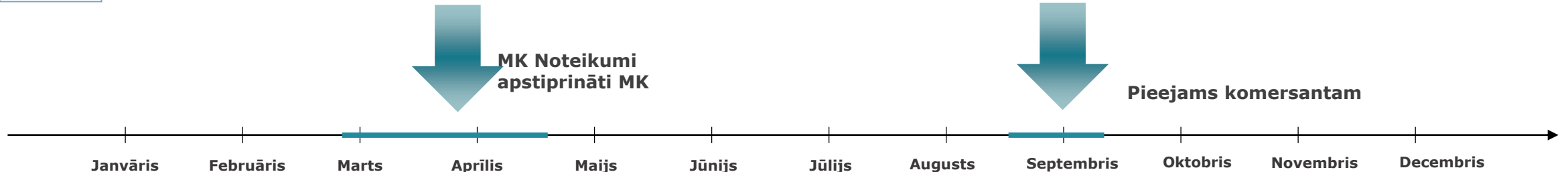

LIAA
Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia

Jaunu produktu izstrāde, komercilizācija (inovācijas vaučeri, tai skaitā sadarbība ar pētniecības organizācijām)

- ✓ tehniskā priekšizpēte
- ✓ eksperimentālā izstrāde
- ✓ rūpnieciskie pētījumi
- ✓ augsti kvalificētu darbinieku piesaiste
- ✓ dizaina izstrāde

Grants viena jauna produkta vai tehnoloģiju izstrādei > 25 tūkst. EUR

2023

Ekonomikas ministrija

FINANŠU INSTRUMENTI MVU

69,14 milj. EUR (ERAF)

Garantijas 40 milj. EUR

Iespēju kapitāla instrumenti 93 milj. EUR

Aizdevumi 150 milj. EUR

Aizdevumi ar kapitāla atlaidi 155 milj. EUR

Komersanti (MVU)

- ✓ Investīcijām un apgrozāmajiem līdzekļiem
- ✓ Startam un produktivitātes kāpināšanai
- ✓ Digitālajai transformācijai
- ✓ Inovācijām
- ✓ Jaunu produktu izstrādei
- ✓ Prasmju apmācības
- ✓ Augsta riska projektiem
- ✓ Eksporta darījumiem
- ✓ Energoefektivitātes paaugstināšanai

altum

**MK Noteikumi
apstiprināti MK**

Pieejams komersantam

Janvāris

Februāris

Marts

Aprīlis

Maijs

Jūnijs

Jūlijs

Augusts

Septembris

Oktobris

Novembris

Decembris

2023

Mājokļi

— Izaicinājumi mājokļu pieejamībā

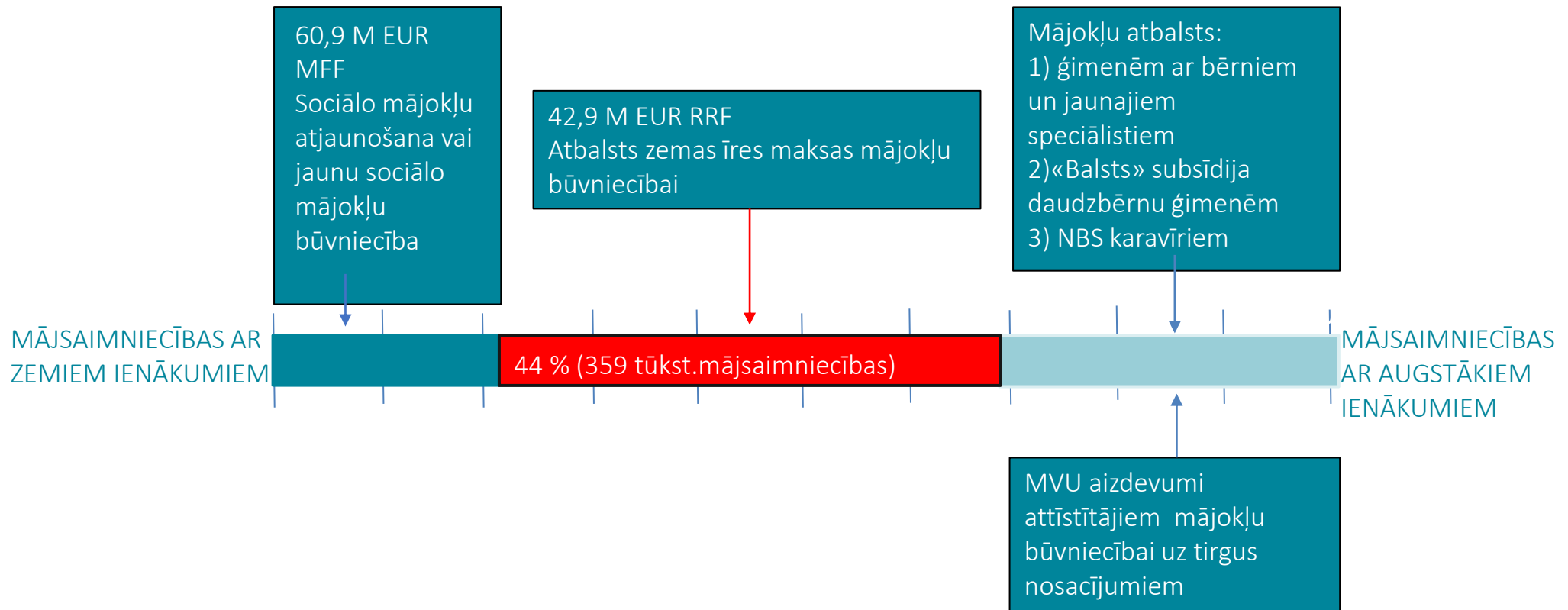
• Zemi mājsaimniecību ienākumi

- aptuveni 70 % mājsaimniecību ienākumi ir nepietiekami, lai atļautos atbilstošu mājokli
- **11,5%** mājsaimniecību dzīvo sliktas kvalitātes un pārapdzīvotos mājokļos (ES rādītājs 4,5%)

• Nepietiekams dzīvojamais fonds

- kopš 2001.gada uzbūvēti **7.6%** no kopējā mājokļu skaita
- 2021.gadā Latvijā nodoti ekspluatācijā **2853** mājokļi (Igaunijā 6735 mājokļi un Lietuvā 10 951 mājokļi)

Atbalsta instrumenti — mājsaimniecībām pēc to ienākumiem

Sociālo mājokļu atjaunošana vai jaunu sociālo mājokļu būvniecība

Mērķgrupa

Trūcīgās un
maznodrošinātās
mājsaimniecības

60.9 MILJ MFF

Finansējums

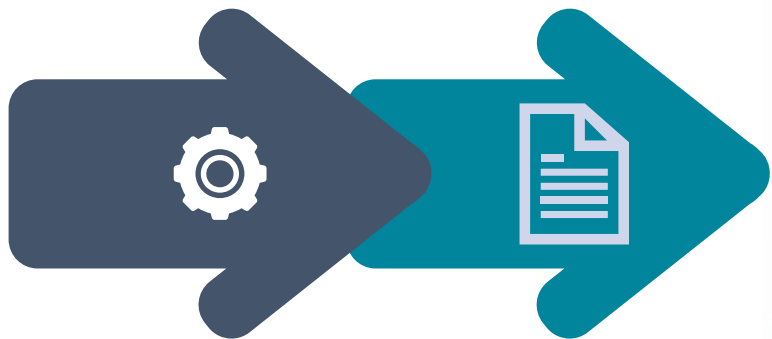
Rezultāts

1865 izremontēti vai
no jauna uzbūvēti
pašvaldību sociālie
vai īres dzīvokļi

Sociālo mājokļu atjaunošana vai jaunu sociālo mājokļu būvniecība

Līdz 30.06.23

CFLA izsludina projektu
atlasī

Līdz 31.05.23.

- Tiks pieņemti pasākumu īstenošanu regulējošie MK noteikumi
- Tiks apstiprināti kritēriji Uzraudzības komitejā

Atbalsts zemas īres maksas mājokļu būvniecībai

• Programmas mērķis

- veicināt būvniecības standartiem un energoefektivitātes prasībām atbilstošu zemas īres maksas mājokļu pieejamību mājstāimniecībām, kas nevar atļauties mājokli uz tirgus nosacījumiem

• Pieejamais finansējums

- 42.9 milj. EUR

• Atbalsta instruments

- Aizdevums līdz 30 gadiem ar kapitāla atlaidi līdz 30% no attiecināmajām izmaksām

• Atbalsta sniedzējs

- Altum

• Rezultāts

- 700 zemas īres maksas mājokļi (līdz 2026. gada 30. jūnijam uzbūvēti 300 mājokļi)

Mājsaimniecības

Mājsaimniecību ikmēneša rīcībā esošo (neto) ienākumu sadalījums 2021. gadā, %

- **Mājsaimniecību ienākumu sliekšnis**

- 2874 EUR mēnesī trīs un vairāk istabu dzīvoklim*
- 1918 EUR mēnesī divu istabu dzīvoklim
- 1150 EUR mēnesī trīs istabu dzīvoklim

- **Maksimālā īres maksa: 5,87 EUR/m²**

- **Īres maksa** var tikt koriģēta katru gadu atbilstoši inflācijai

- **Atbalsta programmai varētu pieteikties aptuveni 87% mājsaimniecību**

* Trīs un vairāk istabu dzīvokļi pieejami mājsaimniecībām, kurās ir vismaz divas personas

Energoefektivitāte mājokļos

Līdz 2050.g. nepieciešams atjaunot 26 600 daudzdzīvokļu mājas un 163 411 privātmājas

No ES fondiem līdz 2029.gadam pieejami 230,5 milj. EUR (1400 mājokļu atjaunošanai)

Jau ir ieguldīti 273 milj. EUR, atjaunoti 1 716 mājokļi

Kopējās nepieciešamās investīcijas **21.6 miljardi EUR**

Atbalsta programmas mājokļu energoefektivitātei un remontiem

- MK 14.07.2022. noteikumi Nr. 460

«[...] "Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošana un pāreja uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu [...]»

ES atbalsts **57 282 000 euro AF + 173 218 154 euro ERAF**

- MK 06.07.2021. noteikumi Nr. 481

«Atbalsta programmas nosacījumi būvdarbiem daudzdzīvokļu mājās un to teritoriju labiekārtošanai»

Altum finansējums aizdevumu izsniegšanai un zaudējumu segšanai **31 000 000 euro**

ES atbalsta apmērs

- ✓ kapitāla atlaide nepārsniedz 49 % no projekta attiecināmajām izmaksām (*neskaitot PVN*)
- ✓ Īstenoti būvniecības un atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju pasākumi
- ✓ BIS reģistrēts ēkas pagaidu energosertifikāts, kas apliecina 30 % primārās enerģijas ietaupījuma nosacījuma izpildi

ES atbalsta programmas nosacījumi

- ✓ Sasniegt vismaz 30 % primārās (fossilās) enerģijas ietaupījumu
- un
- ✓ Izmaksas par 1 MWh/gadā ietaupīšanu nevar pārsniegt 5000 EUR

ES atbalsta atbalstāmās darbības

- ✓ Būvdarbi ēkas norobežojošajās konstrukcijās + koplietošanas telpās
- ✓ mājas digitālā uzmērīšana
- ✓ daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas inženiersistēmu atjaunošana, pārbūve
- ✗ Nav atbalstāmi ieguldījumi fosilos energoresursus izmantojošās tehnoloģiskās iekārtās, kas attiecīgajā ēkā uz vietas ražo enerģiju konkrētās ēkas patēriņam (*neattiecas uz centralizētajai siltumapgādei pieslēgtajām ēkām*)
- ✓ mikroģenerācijas enerģijas ražošanas tehnoloģisko iekārtu iegāde un uzstādīšana
- ✓ projekta vadības izmaksas, nepārsniedzot 3 % no projekta attiecināmajām izmaksām
- ✓ citi pasākumi, ja tie ir nepieciešami mājas energoefektivitātes uzlabošanai un rezultātu ilgtspējai

Atbalsts tehniskajai dokumentācijai

- ✓ Tehniskās dokumentu sagatavošanas izmaksas ir attiecināmas, ja tās radušās ne agrāk kā no 2020. gada 1. februāra
- ✓ Pieteikumu tehniskās dokumentācijas sagatavošanas atbalsta saņemšanai iesniedz vienlaikus ar pieteikumu aizdevuma vai garantijas saņemšanai
- ✓ Tehniskās dokumentācijas sagatavošanas atbalsts sedz 49 % no projekta tehniskās dokumentācijas sagatavošanas izmaksām, neskaitot pievienotās vērtības nodokli, bet ne vairāk kā 10 000 EUR

Aizdevums būvdarbiem daudzdzīvokļu mājās un to teritoriju labiekārtošanai

Aizdevums būvdarbiem daudzdzīvokļu mājās un to teritoriju labiekārtošanai

- ✓ Aizdevums 10 000 - 400 000 EUR vienai mājai
- ✓ Aizdevuma termiņš - līdz 20 gadiem
- ✓ Procentu likme - 3,9% gadā (+Euribor)
- ✓ Nodrošinājums - komerckāla uz prasījuma tiesībām pret dzīvokļu īpašniekiem, kas izriet no darījumiem starp pilnvaroto personu un dzīvokļu īpašniekiem

Aizdevuma priekšmets

- ✓ Norobežojošo konstrukciju un koplietošanas telpu būvdarbiem, piemēram, ārsienām, logu nomaiņai, t.sk., liftu modernizācijai vai nomaiņai
- ✓ Inženiersistēmu atjaunošanai, pārbūvei vai izveidei
- ✓ Brauktuves, ietves vai stāvlaukuma izbūvei, pārbūvei vai atjaunošanai
- ✓ Apgaismojuma izbūvei, pārbūvei vai atjaunošanai, uzstādot energoefektīvus LED gaismekļus
- ✓ Citiem labiekārtošanas darbiem – bērnu rotaļu laukumu ierīkošanai, soliņu, velo novietņu, atkritumu urnu, atkritumu konteineru novietošanas un sporta laukumu, veļas žāvētavu ierīkošanai, pārbūvei vai atjaunošanai u.c.
- ✓ Jaunu apstādījumu izveidei
- ✓ Projekta vadībai, autoruzraudzībai un būvuzraudzībai

Prasības aizdevumam

- ✓ iedzīvotāji ir nobalsojuši par projekta realizāciju un aizdevuma saņemšanu (lēmums 50 % +1) (kopīpašuma mājām – 100% balsis)
- ✓ mājas parādsaistības par saņemtajiem pakalpojumiem (apsaimniekošana, atkritumi, siltumapgāde, ūdens u.c. pakalpojumi) - mazāks par 10% no visu pakalpojumu rēķinu summas pēdējo 12 mēn. laikā
- ✓ pamatota aizdevuma atmaksāšanas iespēja
- ✓ saņemts kredītiestādes atteikums aizdevuma piešķiršanai

Ekonomikas ministrija

Paldies par uzmanību

 @EM_gov_lv,

   /ekonomikasministrija

 www.em.gov.lv

 Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519, Latvija

 +371 67013100

 pasts@em.gov.lv